

ת פ א ר ת ר א ד ז י ן

יוצא לאור על ידי מרכז מוסדות חסידי ראדזין

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ב"ה גיליון שמיני עצרת – שמחת תורה תשפ"ג

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר מוהרא"י זצ"ל

ליום שמיני עצרת

ביום השמיני עצרת תהיה לכם... והקרבתם.. פר אחד איל אחד
[במדבר כט, לה-לו]

לשון חיבה הוא זה, כבנים הנפטרים
מאביהם והוא אומר להם 'קשה עלי
פרידתכם, עכבו עלי עוד יום אחד!'

(רש"י)

הקשה כ"ק מרן זצ"ל:

למה עושים חג "שמיני עצרת" בתום ימי חג הסוכות, מטעם "עכבו עלי עוד
יום אחד", ואין עושים חג מעין זה גם לאחר שבעת ימי הפסח?

והזכיר כ"ק מרן זצ"ל בדברת קדשו בשם הרב הקדוש רבי ישראל מרוזין
זי"ע – אודות אמירת של "קשה עלי פרידתכם".

הרה"ק מרוזין שאל, מהו לשון "פרידתכם"? שלכאורה צריך לומר "קשה עלי
"פרידתי", שהרי השם יתברך מדבר על עצמו כביכול??

ומפרש הרה"ק מרוז'ין זיע לפי דרכו בקודש, שהדברים מוסבים על בני ישראל.

שכן במהלך ימי החג, מצויים ישראל יחד בעת עלייתם לרגל, אוכלים ושותים יחדיו ושמחים ביחד, ושורה ביניהם "אחדות לבבות". ארבעת המינים רומזים אף הם לאחדות הכתות שבישראל, על ידי שמאגדים הלולב יחד עם כל המינים, היינו הן אותם שיש בהם טעם וריח, הן אותם שיש בהם רק טעם או רק ריח, והן אותם שהם בלי טעם ובלי ריח – כמפורש במדרש.

והנה עתה לעת שמסתיים החג, חוזרים איש ואיש לביתם ונפרדים המה זה מזה, ועל ידי זה מושבתת האחדות הנפלאה ששררה ביניהם במהלך ימי החג, ודבר זה הינו קשה לפני השם יתברך. הלכך אומר להם השי"ת לישראל: "קשה עלי פרידתכם!" לאמור: פירוד שיחול ביניכם עתה, עם חזרתכם לביתכם, קשה הינו עלי! אי לכך, השם יתברך פונה לישראל בלשון: "עכבו עלי עוד יום אחד!" היינו, המשיכו נא אחדות נפלאה זו עוד יום אחד!"

*

בדרך זו מבואר על שם הרבי הקדוש מריז'ין זי"ע, מעשה המובא בגמרא (שבת לא.) אודות אותו נוכרי שבא לפני הלל, והיה מבקש להתגייר.

וכך מסופר:

"מעשה בנוכרי אחד שבא לפני הלל, ואמר לו:

"גיירני, על מנת שתלמדני כל התורה כולה על רגל אחת!"

אמר לו הלל:

"מה ששנוי עליך, לחברך אל תעשה!" והיתר – צא ולמד! (=ע"כ)

מה בקשה הייתה בפיו של הנוכרי – ומה תשובה השיב הלל לשאלתו??

אלא – מפרש הרב הקדוש מריז'ין – שאלת הנוכרי הייתה, שייאות ללמדו עניינו של "רגל אחת" היינו "שמיני עצרת!" שמכונה כידוע בפי חז"ל "רגל בפני עצמו".

שכן כל מועדי קודש שבמקרא, כגון חג המצות וחג הסוכות, מפורש בהם הטעם בכתוב: חג המצות, על שום יציאת בני ישראל ממצרים, חג הסוכות

על שום "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים". אולם רגל "שמיני עצרת" הנזכר בתורה "פיוס השמיני עצרת תהיה לקם", אין התורה נותנת טעם לרגל זה. ביקש אפוא הנוכרי מהלל, כי ילמדו סוד טעמו של אותו "רגל אחד" שהוא חג 'שמיני עצרת'.

על כך משיב לו הלל הזקן בלשון זה:

"מה ששנוי עליך – אל תעשה לחברך!"

לאמור:

טעמו של חג מיוחד זה, לפי שחג הסוכות הינו חג המסמל כאמור 'אחדות' בין שבטי ישראל ופלגיו, שבו מתאחדים הלבבות זה עם זה – הלכך ציוותה התורה על "שמיני עצרת", לפי שכך הקב"ה אומר להם לישראל "קשה עלי פרידתכם – עכבו עלי עוד יום אחד!"

עד כאן – מדברי הרב הקדוש רבי ישראל מריזין זי"ע, בטעמו של חג "שמיני עצרת".

על פי זה – הגיד כ"ק מרן זצ"ל – מיושבת גם השאלה שבפתח דברינו: מדוע אין קיים יום כדוגמת "שמיני עצרת" גם בימי חג הפסח??

אכן לאור האמור, הדבר מבואר. היות שמהות חג הפסח היא שונה לחלוטין, ואינה דומה כלל לחג הסוכות, שהרי אין קיימת בו מצווה כדוגמת "ארבעה מינים" המאגדת ומאחדת בין שכבות עם ישראל – אי לכך אין קיים בחג זה עניין של "קשה עלי פרידתכם" כפי שהדבר קיים לעניין חג הסוכות כאמור.

לכן, בחג הסוכות קיים יום נוסף ומיוחד בדמות "שמיני עצרת" – מה שאין כן בחג הפסח, שם אין עניין הזה שייך אצלו, כמבואר.

*

עוד סח כ"ק מרן זצ"ל בקדשו:

לכאורה, מהו לשון "קשה עלי פרידתכם"?

מבואר על זאת בספר הקדוש "אהבת שלום" מאת הרב הקדוש רבי מנחם מענדל מקאסוב זצ"ל – כדלהלן:

כל פירוד שבעם – הינו קשה כמובן לפניו יתברך.

אולם ישנו פירוד לבבות הקשה שבעתיים, והוא הפירוד שנצמח בין ישראל על רקע 'רוחני' כביכול. שבו כל פלג מעוניין כביכול בשימור מצוות הבורא על צד הטוב ביותר כפי דעתו, אולם כדרכו של יצר הרע הדברים חורגים ויוצאים מכלל שליטה והופכים להתנוששות מרירה בין הצדדים.

פירוד לבבות כזה, הינו קשה אצל הבורא יותר מכל. שכן פירוד זה נצמח על רקע חילוקי דעות בענייני 'מצווה' כביכול, שהשם יתברך מצווה בה את ישראל, נמצא שדווקא המצווה היקרה היא גורמת לפירוד...

על כך אומר השם יתברך לישראל:

'קשה "עלי" פרידתכם' – היינו פירוד שנעשה בשמי ובגיני כביכול, קשה עלי מאד, היות ששמי הגדול משורבב לתוכו, ונמצא כאלו בשלי הסער הגדול הזה. אי לכך 'פרידתכם' שנעשית 'עלי' ובגיני – קשה עליי יותר מכולם.

מתחנן אפוא הבורא לישראל, אנא מכם אל תהיו מריבים עבורי ובגללי, שכן רצוני אמנם שתעמדו יחד ולשם שמים כל אחד בשיטתו 'נהרא נהרא ופשטיה', בבחינת הכתוב "האמת והשלום אהבו", ותחיו יחד כאיש אחד.

(=עד כאן – בשם הרה"ק "אהבת שלום" מקאסוב זללה"ה)

והיה כ"ק מרן זללה"ה חוזר בהודמנויות רבות על דברי "אהבת שלום" אלו, והיה חוזר ומדגיש כדרכו בקודש את חומר עניין פירוד הלבבות שבקרב בני ישראל, ומרבה בשבח מעלת האחדות שבקרב יהודים, כלשונו הקדוש בכל עת מצא ובסיום מאמרי קדשו:

"שיהיה אהבה ואחוזה ושלום ורעות!"

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

#####

ילקוט אמרים

מספרי רבותינו הקדושים זי"ע מאיזביצא ראדזין –
ליום שמיני עצרת ושמחת תורה

ש מ י נ י ע צ ר ת

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם (במדבר כט, לה)

סח בקדשו מרן רבנו בעל "מי השלוח" זי"ע, אודות קדושת פרשת "שמיני עצרת", והיה אומר בזה הלשון:

"בזה הפרשה (=של שמיני עצרת) נרמזו 'קץ האחרון', ויקום בנו 'יהי כבוד ה' לעולם, ישמח ה' במעשיו' [תהלים ק"ד, לא]! (=ואשרי היודע..)

[וזה אחת הסיבות, שקודם ההקפות בין פסוקי "אתה הראית" קורים פסוק זה]

(מי השלוח, חלק שני, פרשת פנחס)

דיבר בקדשו מרן בעל "אורחות חיים" זי"ע, אודות גודל עניין חג "שמיני עצרת" – וכה הם דבריו:

"שמיני עצרת" – מנהיר רבנו – הינו יום הזיווג כביכול, שבין שכינה הקדושה, ובין עם ישראל (=קשה עלי פרידתכם, עשו לי סעודה קמנה!)

וכשם שבשמחת נישואין "חופה" קודמת לעניין הזיווג עצמו שהינו תכלית העניין – כן בחג הסוכות השם יתברך מקיף אותנו תחת צל קדשו המכונה "צלל דמהימנותא" בעת ישיבתנו בצל הסוכה שזהו בבחינת "חופה"¹. ואחרי כן מגיע שלב הזיווג כביכול בין כנסת ישראל לשכינה הקדושה – וזהו בחינת "שמיני עצרת"²!

¹ השוו סוכה ב, ב: "ורבי זירא, אם כן לימא קרא "חופה תהיה לצל יומם", מאי "וסוכה תהיה לצל יומם"? שמעת מינה תרתי!"

² על פי "זוהר הקדוש", פרשת ויגש.

ומסיים מרן הקדוש:

ולעתיד יהיה נקרא באמת זאת הסוכה גם כן "חופה" – כמאמר הכתוב.
(סוד ישרים" לערב יום הכפורים, עניין כ"ח)

"ביום השמיני עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם"

"משל למלך שעשה סעודה שבעת ימים, וזימן כל בני אדם שבמדינה בשבעת ימי המשתה.

"כיוון שעברו שבעת ימי המשתה, אמר לאוהבו:

"כבר יצאנו ידינו מכל בני המדינה! נגלגל אני ואתה במה שתמצא: ליטרא בשר, או דג, או ירק!"

"כך הקב"ה אומר לישראל: "ביום השמיני – עצרת תהיה לכם". גלגלו במה שאתם מוצאים – בפר אחד ואיל אחד!

(מדרש רבה, במדבר, פרק כ"ט, ל"ה)

רבנו הקדוש "בית יעקב" זי"ע, כך הוא דורש בעניין מהותו הקדושה של חג "שמיני עצרת":

יום "שמיני עצרת" – עניינו בבחינת זיווג השכינה הקדושה עם כנסת ישראל³.

בחג הסוכות, נוטלים אנו כידוע את ארבעת המינים, ופועלים עמם במעשה לקיחה ונענועים. כמו כן אנו יושבים אז בסוכה, אוכלים ושותים בסוכה וישנים בסוכה, ועושים כל הפעולות והמעשים שלנו בסוכה. המשותף בכל המצוות הללו, שהינן נפעלות בידי אדם בדרך "פעולות מעשיות" במסגרת פעולות של עולם הזה.

ואלו בחג "שמיני עצרת" ישנו עניין מיוחד, שביום זה אין נעשים בו על ידי ישראל שום פעולות מעשיות כלל. אלא כולו קודש לעניין "עצרת" שהיא התאחדות השם יתברך כביכול עם כנסת ישראל "עשו לי סעודה קמנה" "עכבו עלי יום אחד!"

³ "זוהר הקדוש", כ"ל.

דבר זה הינו משול ל"שמחת נישואין".

שהרי אף בשמחת נישואין הדבר כן: תחילת השמחה הינה בסעודת הנישואין שבה הכול נוטלים חלק. כולם אוכלים ושותים, רוקדים ושמחים. חלק זה בשמחת נישואין הינו משותף לכולם, והכול יש להם יד ואחיזה בו.

אכן לאחר מכן, בעצם הזיווג, אין שותפים בו כולם – כי אם בני הזוג בלבד.

כמוהו הינו "חג הסוכות" המסתיים ביום "שמיני עצרת החג הזה".

במשך שבעת ימי החג מקריבים אנו פרים וכבשים כנגד אומות העולם. בימים הללו, ימי מעשי המצוות, יש יד מסוימת אף לאומות העולם כביכול, היות שבנוגע לחלק ה"מעשה" שבאדם אין ישראל מתייחדים לגמרי, שכן בחלק המעשה ופעולה שבאדם אף לאומות תיתכן תפיסה והשגה.

שונה הדבר בעת שמגיע ובא יום "שמיני עצרת". ביום קדוש ונשגב זה, אין בו שום חלות פעולת מעשה ותפיסה כלשהי, הלכך אין נוטלים בו שום אומה ולשון חלק כי אם ישראל קדושים בלבד, שהם למעלה מכל תפיסה והשגה והם "עלו במחשבה תחילה".

זהו אכן בבחינת "יוֹמָא דְּזוּוּנָא" כמאמר ה"זוהר הקדוש" – יום שבו מזדווגת 'כנסת ישראל' יחד עם 'שכינה קדושה' כביכול, ובו רק לעם ישראל קדושים יש שייכות וקישור בבחינת לשון המופיע במדרש דלעיל:

"כיוון שעברו שבעת ימי המשתה, אמר המלך לאוהבו – כבר יצאנו

ידינו מכל בני המדינה! – נגלגל אני ואתה במה שתמצא"!! [ע"כ]

(בית יעקב, לחג הסוכות)

מוסיף בקדשו רבנו בעל "בית יעקב":

זוהי גם הסיבה והטעם לכך, שבימי חג הסוכות הקדושים, מקיפים אנו התיבה בארבעת המינים, אתרוג ולולב הדם וערבה – ואלו ביום שמיני עצרת שהינו גם יום "שמחת תורה" מקיפים אנו הבימה עם ספרי התורה עצמם⁴.

⁴ כתקנת רבנו הקדוש האריז"ל – ספר פרי עץ חיים, שער חג לולב, פ"ח.

בהתאם לאמור לעיל, הדברים נעשים מובנים ובהירים.

שכן, לולב ואתרוג הינם בבחינת "תשמישי מצווה". דינם של "תשמישי מצווה" הינו שבעת גמר שימושם הם מותרים בזריקה [שלא בדרך ביזיון] כמבואר בגמרא⁵, בניגוד לאלה 'ספרי התורה' שהינם מהות הקדושה, שנשארים עומדים לעד [לפי שהתורה קדושתה נצחית היא].

בדבר זה נבדל אפוא יום "שמיני עצרת", מכיוון שבו נפעל ייחוד הגמור שבין 'כנסת ישראל' ל'שכינה הקדושה' כביכול, ייחוד שנפעל מבלי אמצעי מצווה כלשהו – הלכך אף ההקפות והשמחה בהן נעשה בספר התורה עצמו, שהינו עצם הקדושה.

(בית יעקב, שם)

שמחת תורה – הקפות

דיבר בקדשו מרן רבנו הגדול בעל "אורחות חיים":

עניין "שמחת תורה" הינו, שעל ידי הקפות עם תורה הקדושה, נקבעים דברי תורה בלב אדם.

הדבר דומה בעניינו לשבעת ההקפות הללו שבהן הקיפו בני ישראל את העיר יריחו הסגורה ומסוגרת, שמוקפת הייתה בשבע חומות של 'קליפה'. בכל הקפה והקפה שהקיף בו יהושע בן נון עם ישראל את יריחו (שאמרו בהן כידוע תפילת "עלינו לשבח" שתיקנו יהושע בן נון) – נפלה חומה אחת ולאחריה עוד חומה, עד שבגמר הקפה השביעית, נפלה חומת יריחו האחרונה, והעיר נבקעה בפני כוחות הקדושה של ישראל.

אף במעשי ההקפות שהננו מקיפים בעצמנו עם התורה הקדושה, אנו מפילים החומות שסובבות את הלב הפנימי, המונעות מן הקדושה להתאזרח בלב ולקנות שביתה בליבם של ישראל קדושים.

עד שבגמר הקפה השביעית נופלות חומות האחרונות, ומתמוטטים המסכים המבדילים וכוחות המקמרגים החוצצים בין ישראל לאביהם שבשמים. או אז הלב נפתח לכניסת דברי תורה, שקונים שביתה בלב אדם.

(סוד ישרים, ליום שמחת תורה)

⁵ מגילה כו, ב.

“סוכת רחמים וחיים ושלום...”

ימים האחרונים של חג

במחיצת קדשו של כ”ק מרן הגאון הקדוש

אדמו”ר רבי שמואל שלמה זצ”ל

(מתוך כתבי הרה”ח ר’ ישראל מרדכי הכהן אידלמן ז”ל)

היה זה בחול המועד סוכות תר”ץ. רבנו גר אז במעון הקיץ “פֿלֶנִיץ” שעל יד וורשה.

באוטבּוֹצֶק עיר מגוריני, שכב חולה יהודי מחסידי ראדזין, תלמיד חכם גדול. נגשתי לבקרו ביום ראשון של חול המועד סוכות, והלה בקשני לנסוע בערב לפֿאֶלְנִיץ, ולהזכירו לפני כ”ק רבנו לטובה.

לפנות ערב נסעתי לפאלעניץ, זה היה כרבע שעה נסיעה מאוטבּוֹצֶק. נכנסתי לסוכת רבנו, שישב בסוכה עם בחורי חמד ועסקו בפלפולה של תורה. מסרתי את שליחותי. אולם כ”ק מרן הרגיש כנראה בחושיו החדים כי חוץ מבריאות, חסר ליהודי גם “דמי ריפוי” וכסף לצורכי הבית, וביקש לשלוח עבורו סכום כסף דרכי. אלא שכרגיל לא היה בביתו פרוטה לפורטה, שכן היה מחלק כל כספו לצדקה לכל נזקק מזדמן מבלי להשאיר לעצמו כלום.. אי לכך, פקד עליי להישאר וללון אצלו, בתקוה שמחר בבוקר ייכנסו כספים ויוכל לשלוח דרכי סכום כסף לאוטבּוֹצֶק.

בינתיים עבר יום המחרת וגם מחרתיים, וכספים נוספים לא נכנסו. וכך עיכב אותי הרבי בביתו עד “הושענא רבא”. שאז באו חסידים רבים אצל הרבי על הימים האחרונים של החג ונכנסו אצל הרבי עם בקשותיהם, וכנהוג שמו על השולחן את הפתקאות שלהם עם הפדיונות.

לקראת סיום יום “הושענא רבה”, קרא אותי הרבי אל חדרו פנימה, ואסף את כל הכסף שהיה מונח על השולחן אשר עלה לסכום גדול, ומסרו לידי תוך שפקד עליי למהר לנסוע לאוטבּוֹצֶק כדי לתת ליהודי החולה הנצרך לפני התקדש חג שמיני עצרת. אבל היות שכבר היה מאוחר, איחרתי את

הרכבת האחרונה ולשמחתי נשארתי אצל הרבי זצוק"ל לשמיני עצרת ולשמחת תורה.

עם צאת החג, בעת התלהבות גדולה של שמחה עילאית, בתוך שיחה עמוקה על ערך שמחת יום טוב האחרון של חג, השמיע מרן דבר תורה על דרשת חז"ל "והיית אך שמח" – "לרבות לילי יום טוב האחרון של חג", ומכיוון ש"חביבים דברי סופרים יותר מיינה של תורה" – הלכך חובת השמחה ביום זה גדולה מבכל ימי החג! וזהו הטעם ששמחים בו יותר מהחג.

וכך היה הרבי הולך מעניין לעניין. עד שפתאום נזכר הרבי מן החולה באוטבוצק והכסף שהוקצב עבורו, ומיד קרא אותי אליו שאקח את הכסף ואסע מיד לאוטבוצק, בשביל להחיות את נפשו החולה. וכך אמנם עשיתי, ואכן החולה שלא ציפה כלל לזאת, ממש החייה את נפשו בסכום הכסף שהבאתי אליו מהרבי.

AA

מנהגי קודש במחיצת כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל

ביום "שמחת תורה"

א. מנהגו של כ"ק מרן אדמו"ר מוהרא"י זללה"ה, שהיה אומר לפני התיבה פסוקי "אתה הראית לדעת" שלפני ההקפות.

הייתה זו אחת ההודמנויות הנדירות בפומבי שבהן "גליא לדרועא ונפל נהורא" בבית המדרש, כאשר פסוקי "אתה הראית" נאמרו ונשמעו מפי כ"ק מרן זצוק"ל בקול רעש ובחיל, בקדושה וברטט התלויים ועומדים בחלל האוויר. אשרי אוזן שמעה זאת!

ב. מרן זצוק"ל היה מתכבד בהקפה הראשונה – הקפה של "אברהם אבינו", והיה אומר בהתלהבות הפסוקים שנאמרים בפתח ההקפה "אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא". והיו הדברים מנסרים בחלל אווירה של בית המדרש ומעבירים בקהל רטט של קדושה וכיסופים לקדושת התורה.

ג. דרכו בקודש של כ"ק מרן זצוק"ל במהלך ה"הקפות" בבית המדרש, שהיה עומד משך כל זמן ההקפות במקום קבוע מצד ימין של הבימה שהייתה עומדת על רצפה מוגבהת ומוקפת גדר מסביבה [ובשנים האחרונות שכבר לא היה בכוחו, היה יושב שם על כיסא קדשו], ושם היה משתתף בשמחת התורה, והיה מסמן בידו אורך שהות ההקפה.

ד. מנהגו בקודש של כ"ק מרן זצוק"ל, שבין ההקפות, היה מזמר ומפזם בגודל התלהבות את הזמירות ופיוטים המקובלים בקרב מקהלות החסידים "ויאתיו כל לעבדך", וזמר "קל מסתתר". הזמירות ופיוטים הללו היה מרן זצוק"ל מזמר בעצמו מתוך המחזור ניגוני קודש המקובלים מפי קדשם של זקנו הכהן הגדול מאחיו הגאון הקדוש בעל "תפארת שלמה" זצ"ל מרדומסק זי"ע.

ה. בקריאת התורה היה מרן זצוק"ל עולה לתורה לכבוד "חתן תורה".

ו. [מרן הרש"ש זי"ע הי"ד היה עולה הן לחתן תורה והן לחתן בראשית]

ז. מרן זצוק"ל ביום שמחת תורה לא היה מקדש כלל על היין – בטרם גמר "תפילת גשם" ותפילת מוסף.

ח. בחוצה לארץ היה מרן זצוק"ל עולה ביום שמיני עצרת אל הסוכה שבביתו, ושם היה עושה 'קידוש' וטועם קמעא, ואחר כך היה נפרד מן הסוכה בשירה וריקוד, ומנשק את דפנות הסוכה מרוב חביבות המצווה.

ט. במוצאי שמחת תורה (בארץ ישראל) נהג מרן זצ"ל לערוך "הקפות שניות" בבית מדרשו תיכף עם סיום תפילת ערבית. ודקדק מאד בזה ואף היה מבקש בפה קדשו שיישארו כל המתפללים שנמצאו בבית המדרש להשתתף בהקפות אלו וירקוד כל אחד בהקפה משלו. ההקפות נערכו על פי מצוותו בזריזות ומתוך שמחה יתירה.

י. את הסוכה שבביתו נאווה קודש, לא היה מרן זצ"ל מניח לסתור תיכף במוצאי החג, אלא היה מצווה להמתין עד עבור יום אסרו חג בארץ ישראל (שהוא יום טוב שני של גלויות).

מפי השמועה

בכתב עת משנת תרצ"ה בשם "היינטיגע טאָג" מופיעה כתבה בשפת היידיש אודות מנהגי יום 'שמחת תורה' בגלויות השונות – כאשר בתוך הדברים מופיע הקטע דלהלן:

"אודות האדמו"ר רבי גרשון העניך מראדזין, ממציא התכלת בימינו, אשר היה כידוע בעל מוח חריף, עילוי שבעילויים, והיה מלא וגדוש בתורה ובכל חכמה, מסופר, שביום שמחת תורה לקראת ההקפות, נהג להדליק נרות מיוחדים, שאורם זהר באור בהיר ומופלא כאור החמה.

את ה'סוד' שמאחורי הנרות הללו – הרבי מראדזין לא גילה לאיש.

[=עד כאן בכתב העת הנ"ל, אין לדעת מקורו ואמינותו, ומצוטט רק למען לא יחסר המזג]

”שישו ושמחו בשמחת תורה –
כי היא לנו עוז ואורה!”

”מה אהבתי תורתך...”

כ”ק מרן זצוק”ל רוקד בדבקות עם ספר התורה
בעת ”הקפות שניות” בבית מדרשו
[לידו הרה”ח ר’ אהרן כהן ז”ל
מחשובי מתפללי ביהמ”ד]
בברכת
פ ת ק ה ט ב א
והג שמח!